

Forkortelser

Henvisningene til bøker, kapitler og vers i Bibelen følger referanse-systemet som Bibelselskapet bruker i den norske 2011-oversettelsen av Bibelen¹ og 2018-oversettelsen av *Apokryfene*.² Henvisningene til andre tekstlige kilder fra det gamle Midtøsten og antikken følger retningslinjene i *The SBL Handbook of Style (SBLHS)*, tilpasset norsk ortografi.³ De følgende symbolene og forkortelsene opptrer i de språklige notene og litteraturreferansene:

1. / 2. / 3.   Første, andre eller tredje person (grammatisk kategori).
→   Se forklaringen eller noten gitt til det verset som kommer etter pilen.
- | Skille mellom ord eller setningsledd behandlet i de språklige notene.
- √   Verbrot eller ordrot. Symbolet er bare brukt i de språklige notene og opptrer bare sammen med hebraiske skrifttyper. Når jeg angir en hebraisk rot i den løpende teksten, skiller jeg radikalerne i røttene ved hjelp av bindestrek. Dermed er for eksempel verbroten √שב״ («å sitte; å bo») i språknotene identisk med verbroten j-š-b i den løpende teksten i kapitlene.
- 1930-oversettelsen   *Bibelen: Den hellige skrift: Det gamle og Det nye testamentes kanoniske bøker: Revidert oversettelse av 1930*, red. av Det Norske Bibelselskap. Oslo: Det Norske Bibelselskap, 1930.

---

1   Bibelselskapet, *Bibelen: Den hellige skrift: Det gamle og Det nye testamentet* [bokmålsutgave] (Oslo: Bibelselskapet, 2011)

2   Bibelselskapet, *Apokryfene: Bibelens deuterokanoniske bøker* (Oslo: Bibelselskapet, 2018).

3   Billie Jean Collins, Bob Buller og John F. Kutsko, red., *The SBL Handbook of Style*, 2. utg. (Atlanta, GA: SBL Press, 2014)

1978/1985- oversettelsen	<i>Bibelen: Den hellige skrift: Det gamle og Det nye testamente</i> [bokmålsutgave]. 2. utg., red. av Det Norske Bibelselskap. Oslo: Det Norske Bibelselskap, 1985.
2011- oversettelsen	<i>Bibelen: Den hellige skrift: Det gamle og Det nye testamentet</i> [bokmålsutgave], red. av Bibelselskapet. Oslo: Bibelselskapet, 2011.
ABD	<i>Anchor Bible Dictionary</i> . Bd. 1–6, red. av David Noel Freedman. New York: Doubleday, 1992.
abs.	absolutus (hebraisk grammatisk form)
adj.	adjektiv
adv.	adverb; adverbial
AIL	Ancient Israel and its Literature
akt.	aktiv
ANET	<i>Ancient Near Eastern Texts Relating to the Old Testament</i> , 3. utg., red. av James B. Pritchard. Princeton: Princeton University Press, 1969.
ANETS	Ancient Near Eastern Texts and Studies
ATD	Das Alte Testament Deutsch
AUSS	<i>Andrews University Seminary Studies</i>
BHQ	<i>Biblia Hebraica Quinta: quinta editione cum apparatu critico novis curis elaborato: Fascicle 18: General Introduction and Megilloth</i> , red. av A. Schenker, Y. A. P. Goldman, A. van der Kooij, G. J. Norton, S. Pisano, J. de Waard og R. D. Weis. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2004.
BHS	<i>Biblia Hebraica Stuttgartensia</i> . 5. utg, red. av K. Elliger, Wilhelm Rudolph, Rudolf Kittel, Hans Peter Rüger, H. Bardtke og Adrian Schenker. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1997.
<i>Bib</i>	<i>Biblica</i>
<i>BibInt</i>	<i>Biblical Interpretation</i>
BibOr	Biblica et Orientalia
BKAT	Biblischer Kommentar, Altes Testament

BThSt	<i>Biblisch-theologische Studien</i>
BZAW	Beihefte zur Zeitschrift für die alttestamentliche Wissenschaft
CBQ	<i>Catholic Biblical Quarterly</i>
CBQMS	Catholic Biblical Quarterly Monograph Series
ConBOT	Coniectanea Biblica: Old Testament Series
cstr.	constructus (hebraisk grammatisk form)
DDD	<i>Dictionary of Deities and Demons in the Bible (DDD)</i> . 2. utg., red. av Karel van der Toorn, Bob Becking og Pieter Willem van der Horst. Leiden: Brill, 1999.
DJD	Discoveries in the Judean Desert
EBR	<i>Encyclopedia of the Bible and Its Reception</i> , Bd. 1–, red. av Furey, Constance M., Joel LeMon, Brian Matz, Thomas Römer, Jens Schröter, Barry Dov Walfish og Eric J. Ziolkowski. Berlin: De Gruyter, 2009–.
ECC	Eerdmans Critical Commentary
EHLL	<i>Encyclopedia of Hebrew Language and Linguistics</i> , Bd. 1–4, red. av Khan, Geoffrey og Shmuel Bolokzy, Steven Fassberg, Gary A. Rendsburg, Aaron D. Rubin, Ora R. Schwarzwald og Tamar Zewi. Leiden: Brill, 2013.
EvT	<i>Evangelische Theologie</i>
f.	femininum (grammatisk kategori)
FAT	Forschungen zum Alten Testament
GAT	Grundrisse zum Alten Testament
HALOT	<i>The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament</i> , Bd. 1–5, red. av Ludwig Köhler, Walter Baumgartner, Johann Jakob Stamm, Benedikt Hartmann og Mervyn E. J. Richardson, Leiden: Brill, 1994–2000.
hapax	<i>hapax legomenon</i> , det vil si et ord som kun forekommer én gang, i denne sammenhengen i MT.
HBT	<i>Horizons in Biblical Theology</i>
HPT	<i>Halvårsskrift for praktisk teologi</i>
HSS	Harvard Semitic Studies
HThKAT	Herders Theologischer Kommentar zum Alten Testament

IBC	Interpretation, a Bible Commentary for Teaching and Preaching
ICC	International Critical Commentary
imp.	imperativ (hebraisk grammatisk form)
imperf.	imperfektum (hebraisk grammatisk form)
imperf. cons.	imperfektum consecutivum (hebraisk grammatisk form)
inf. abs.	infinitiv absolutus (hebraisk grammatisk form)
inf. cstr.	infinitiv constructus (hebraisk grammatisk form)
<i>JBL</i>	<i>Journal of Biblical Literature</i>
JBS	Jerusalem Biblical Studies
<i>JHebS</i>	<i>Journal of Hebrew Scriptures</i>
<i>JSJ</i>	<i>Journal for the Study of Judaism in the Persian, Hellenistic, and Roman Periods</i>
<i>JSOT</i>	<i>Journal for the Study of the Old Testament</i>
JSOTSup	Journal for the Study of the Old Testament Supplement Series
JSS	<i>Journal of Semitic Studies</i>
KAI	<i>Kanaanäische und aramäische Inschriften</i> . Bd. 2, 2. utg., red. av Herbert Donner og Wolfgang Röllig, Wiesbaden: Harrassowitz, 1966.
ketiv	Den skrevne teksten i Leningradkodeksen
LHBOTS	The Library of Hebrew Bible / Old Testament Studies
LSAWS	Linguistic Studies in Ancient West Semitic
LXX	Septuaginta
m.	maskulinum (grammatisk kategori)
MT	masoretteksten
NRSV-oversettelsen	<i>The Holy Bible: Containing the Old and New Testaments: New Revised Standard Version</i> , National Council of the Churches of Christ in the United States of America, Grand Rapids, MI: Zondervan, 1989.
NSKAT	Neuer Stuttgarter Kommentar, Altes Testament
obj. merke	objektsmerke (hebraisk partikkel)
OLA	Orientalia Lovaniensia Analecta
OTE	<i>Old Testament Essays</i>

OTL	Old Testament Library
OTM	Oxford Theological Monographs
OTP	<i>The Old Testament Pseudepigrapha</i> , Bd. 1–2, red. av James H. Charlesworth. Garden City, NY: Doubleday, 1983.
part.	partisipp (hebraisk grammatisk form)
perf.	perfektum (hebraisk grammatisk form)
perf. cons.	perfektum consecutivum (hebraisk grammatisk form)
pl.	pluralis (grammatisk kategori)
prep.	preposisjon
pron.	pronomen
pron. suff.	pronomensuffiks (hebraisk grammatisk form)
qere	Den leste teksten i Leningradkodeksen
RB	<i>Revue biblique</i>
SemeiaSt	Semeia Studies
SEÅ	<i>Svensk exegetisk årsbok</i>
SBLABS	Society of Biblical Literature Archaeology and Biblical Studies
SBLDS	Society of Biblical Literature Dissertation Series
SBLHS	<i>The SBL Handbook of Style</i> . 2. utg., red. av Billie Jean Collins, Bob Buller og John F. Kutsko. Society of Biblical Literature. Atlanta, GA: SBL Press, 2014.
SBLSymS	Society of Biblical Literature Symposium Series
SBT	Studies in Biblical Theology
Semeia	<i>Semeia</i>
SemeiaSt	Semeia Studies
sg.	singularis (grammatisk kategori)
SSN	Studia Semitica Neerlandia
STDJ	Studies on the Texts of the Desert of Judah
STL	Studia Theologica Lundensia
SubBi	Subsidia Biblica
TeoT	<i>Teologisk tidsskrift</i>
TTK	<i>Tidsskrift for teologi og kirke</i>

TWOT	<i>Theological Wordbook of the Old Testament</i> , Bd. 1–2, red. av R. Laird Harris, Gleason L. Archer Jr. og Bruce K. Waltke. Chicago, IL: Moody Press, 1980.
UXLC 1.5	«Unicode/XML Leningrad Codex [UXLC 1.5]» av Christopher V. Kimball. https://www.tanach.us/
VT	<i>Vetus Testamentum</i>
VTSup	Supplements to Vetus Testamentum
Vulg.	Vulgata
WAW	Writings from the Ancient World
WiBiLex	<i>Das wissenschaftliche Bibellexikon im Internet (WiBiLex)</i> , red. av Michaela Bauks, Klaus Koenen, Michael Pietsch og Stefan Alkier. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2007–. http://www.wibilex.de
WUNT	Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament
ZAH	<i>Zeitschrift für Althebräistik</i>
ZAW	<i>Zeitschrift für die alttestamentliche Wissenschaft</i>